

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA: 2016-2022

1.1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE/MODULE

Nazwa przedmiotu/ modułu	Socjologia medycyny
Kod przedmiotu/ modułu*	SM/D
Wydział (nazwa jednostki prowadzącej kierunek)	Wydział Medyczny, Uniwersytet Rzeszowski
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Katedra Pielęgniarstwa
Kierunek studiów	Kierunek Lekarski
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Profil	Praktyczny
Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
Rok i semestr studiów	I rok, 1 semestr
Rodzaj przedmiotu	Obowiązkowy
Koordinator	Dr n. społ. Małgorzata Nagórska
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	Dr n. społ. Małgorzata Nagórska

* - zgodnie z ustaleniami na wydziale

1.2. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Wykl.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt ECTS
15	-	-	-	15	-	-	-	1,5

1.3. Sposób realizacji zajęć

zajęcia w formie tradycyjnej

zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.4. Forma zaliczenia przedmiotu/ modułu (z toku) (egzamin, zaliczenie z oceną, zaliczenie bez oceny)

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

Podstawy wiedzy z socjologii z zakresu szkoły średniej

3. CELE, EFEKTY KSZTAŁCENIA , TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1. Cele przedmiotu/modułu

C1	W zakresie wiedzy: Opanowanie podstaw wiedzy z zakresu socjologii ogólnej i socjologii medycyny, socjologicznych aspektów zdrowia i choroby, kształcenie praktycznych umiejętności dotyczących społeczno-kulturowych różnic w podejściu do zdrowia i choroby.

C2	Przygotowanie studenta w zakresie umiejętności do: Wykształcenie umiejętności pracy w zespole, podejmowania decyzji oraz reprezentowania interesów grupy na forum.
C3	Kształtowanie postawy studenta do: Wykształcenie otwartości i wrażliwości na kwestie socjalne i zdrowotne w społeczeństwie.

3.2 EFEKTY KSZTAŁCENIA DLA PRZEDMIOTU/ MODUŁU

EK (efekt kształcenia)	Treść efektu kształcenia zdefiniowanego dla przedmiotu (modułu)	Odniesienie do efektów kierunkowych (KEK)
EK_01	Zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego(rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych	D.W1.
EK_02	Zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu	D.W2.
EK_03	Rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia	D.W3.
EK_04	Rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej	D.W5.
EK_05	Rozumie funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza	D.W6.
EK_06	Rozumie kulturowe, etniczne i narodowe uwarunkowania zachowań ludzkich	D.W16.
EK_07	Uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych	D.U1.
EK_08	Dostrzega oznaki zachowań anty-zdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje	D.U2.
EK_09	Wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego	D.U3.
EK_10	Identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje	D.U9.

3.3 TREŚCI PROGRAMOWE

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Socjologia jako nauka: przedmiot, teorie i metody badawcze. Rozwój socjologii medycyny w Polsce i na świecie.
Socjologiczne koncepcje zdrowia i choroby.
Szpital jak instytucja społeczna. Modele opieki szpitalnej. Wybrane problemy zawodów medycznych.

Socjalizacja a zachowania w zdrowiu i chorobie. Społeczno-kulturowe uwarunkowania zdrowia i choroby oraz zachowań w zdrowiu i chorobie.
Stres społeczny a stan zdrowia. Samobójstwo jako problem społeczny.
Socjomedyczne wskaźniki stanu zdrowia. Pojęcie jakości życia w medycynie.
Pojęcie niepełnosprawności i starzenia się. Wsparcie społeczne.
Społeczne problemy śmierci i umierania.

B. Seminaria

Treści merytoryczne
Metody i techniki badań społecznych w naukach medycznych.
Zachowania zdrowotne. Aktywność prozdrowotna.
Stygmatyzacja i wykluczenie społeczne.
Rodzina jako grupa społeczna. Rola grupy rodzinnej w kształtowaniu zdrowia i choroby oraz zachowań zdrowotnych.
Zdrowie jako wartość społeczno-kulturowa. Pacjent odmienny kulturowo.
Wybrane patologie społeczne i ich wpływ na zdrowie jednostki i rodziny.
Wsparcie społeczne.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

Wykład: wykład z prezentacją multimedialną.

Seminaria: praca w grupach, dyskusja,

4.METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów kształcenia

Symbol efektu	Metody oceny efektów kształcenia (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw)
D.W1.	pisemny test wiedzy	wykład
D.W2.	pisemny test wiedzy	wykład
D.W3.	pisemny test wiedzy	wykład
D.W4.	pisemny test wiedzy	wykład
D.W5.	pisemny test wiedzy	wykład
D.W6.	pisemny test wiedzy	wykład
D.W16.	pisemny test wiedzy	wykład
D.U1.	obserwacja pracy studenta, ocena aktywności w czasie zajęć	seminarium
D.U2.	obserwacja pracy studenta,	seminarium

	ocena aktywności w czasie zajęć	
D.U3.	obserwacja pracy studenta, ocena aktywności w czasie zajęć	seminarium
D.U9.	obserwacja pracy studenta, ocena aktywności w czasie zajęć	seminarium

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Zaliczenie z oceną (EK-01, EK_10):

Pozytywna ocena z zaliczenia w formie testu jednokrotnego wyboru tj. uzyskanie, co najmniej 60% punktów - udzielenie poprawnych odpowiedzi.

- sprawdzian pisemny w formie testu, składające się z pytań jednokrotnego wyboru obejmujących całość materiału

- czas trwania zaliczenia: 1 godz.

- za uzyskanie prawidłowej odpowiedzi student otrzymuje 1 punkt, za błędną odpowiedź 0 punktów

- zakres ocen: 2,0 – 5,0

Ocena:

5.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 90%-100%

4.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 84%-89%

4.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 77%-83%

3.5 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 70%-76%

3.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia na poziomie 60%-69%

2.0 – wykazuje znajomość każdej z treści kształcenia poniżej 60%

Wykład (W): pozytywna ocena z pisemnego testu wiedzy

Seminaria (SEM.): warunkiem zaliczenia jest udział oraz aktywne uczestnictwo w zajęciach.

5. Całkowity nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia założonych efektów w godzinach oraz punktach ECTS

Forma aktywności	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
Zajęcia teoretyczne		
1. Zajęcia kontaktowe z nauczycielem		
• udział w wykładach	15	1,5
• udział w seminariach	15	
2. Inne – praca własna: (przygotowanie do zajęć, udział w konsultacjach, przygotowanie do zaliczeń i egzaminu, udział w egzaminie)	4	
3. Samokształcenie	-	
Kształcenie praktyczne		
1. Zajęcia praktyczne		
• godziny kontaktowe z nauczycielem	-	

• inne – praca własna (przygotowanie do zajęć)	-	
2. Praktyki zawodowe	-	
• godziny kontaktowe z nauczycielem	-	
SUMA GODZIN	34	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS		1,5

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU/ MODUŁU

wymiar godzinowy	-
zasady i formy odbywania praktyk	-

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Goodman N. Wstęp do socjologii. Wyd. Zysk i s-ka. Poznań 2009.
2. Ostrowska A. (red.) Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy. Wydawnictwo socjologii i filozofii PAN, Warszawa 2009.
3. Tobiasz-Adamczyk B., Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Wyd. UJ, Kraków 2000.
4. Piątkowski W., Titkow A.: W stronę socjologii zdrowia, Wyd. UMCS, Lublin 2002
5. Barański J., Piątkowski W. (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2002.
6. 6. Elżbieta Krajewska-Kułak, Irena Wrońska, Kornelia Kędziora-Kornatowska (red.) Problemy wielokulturowości w medycynie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa, 2010.

Literatura uzupełniająca:

1. Gordon T. Pacjent jako partner, Instytut Wyd. Pax, W-wa 1999.
2. Majchrowska A.: Wybrane elementy socjologii. Wyd. Czelej, Lublin 2003.
3. Kawczyńska-Butrym Z., Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Wyd. Makmed, Lublin 2008.
4. Kramer K. P.: Śmierć w różnych religiach świata: Wydawnictwo WAM, Kraków 2007.
5. Latoszek M. (red.): Socjologia medycyny w uczelni, Wydawnictwo Gdańskie, Gdańsk 1992.
6. Ostrowska A., Skrzypek M. Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza : nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju / red. nauk. - Warszawa : Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, 2015.
7. Ostrowska A.: Śmierć w doświadczeniu jednostki i społeczeństwa ,Wyd. IFiS PAN, W -wa 2005.
8. Piątkowski W. i wsp. (red.). W stronę socjologii zdrowia Lublin: Wydaw. Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, 2002.
9. Pospiszyl I. Patologie społeczne. PWN Warszawa 2008.
10. Synowiec-Piłat M., Łaska-Formejster A. (red.), Biologiczny wymiar życia populacji a jego socjologiczne interpretacje. Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2013.
11. Syrek E.: Jakość życia w chorobie, Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2001.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej